

# ANMÆLDELSE

## De udsatte

Af Jes Jørgensen

Flemming Røgilds har med sin seneste bog DE UDSATTE sat sig det mål, at få et nærmere kendskab til hverdagsmagerens arbejde med en særlig gruppe unge og at opnå en større forståelse for dette arbejdes interkulturelle aspekter. Røgilds demonstrerer på forbilledlig vis at der rundt i landet findes nogle bemærkelsesværdige mennesker, der mere eller mindre upåagtet udfører et væsentligt arbejde med de unge, der i den offentlige debat er blevet kategoriseret som utilpassede unge, og hvorledes disse hverdagsmagere spiller en alt for overset rolle i integrationen af netop denne kategori af unge. I den forbindelse benytter han sig af det greb, at lade hverdagsmagerne tale i en form for monolog i kombination med hans egne indskudte kapitler, hvor han tematiserer forskellige problematikker indenfor bogens røde tråd: samfundsmæssighed, bander, kulturmøder og socialpædagogik. Bogen kan ses og læses i forlængelse af hans tidligere bøger, "Charlie Nielsens rejse – Vandringer i multikulturelle landskaber" og især "Stemmer i et grænseland – En bro mellem unge indvandrere og danskere?"

DE UDSATTE er bogens titel og samtidig det begreb, der bedst og mest enkelt favner problematikken og dobbeltheden. At der på en og samme tid er tale om unge, der er *udsatte* og samfundsmæssigt sårbare og samtidig er *sat ud* eller har sat sig udenfor majoritetens samfundsmæssige fællesskab. Undervejs præsenteres vi for en lang række andre vinkler og definitioner af disse unge.

Læseren møder forskellige hverdagsmagere fra hele landet f.eks. flere opsøgende- og gademedarbejdere, klubmedarbejdere og ledere, betjente og konsulenter. Mange med en flerkulturel baggrund, flest mænd og flest fra østdanmark.

I forhold til de valgte hverdagsmagere er bogen måske lidt for ensidig med for stor vægt af medarbejdere indenfor fritids- og projektsektoren. Udfra et SSP perspektiv er politiet repræsenteret, men der mangler i høj grad medarbejdere fra de tunge driftsområder målrettet skole, uddannelse og arbejdsmarked, hvis indsatsen og hverdagsmageriet skal ses i et bredere perspektiv. Omvendt gør denne prioritering og vægtning af hverdagsmagerens stemmer bogen til et oplagt emne for den nye "Ungdomspædagoguddannelse". Efter min opfattelse burde bogen være obligatorisk studiemateriale og pligtlæsning for alle ungdomspædagoger. Langt hovedparten af

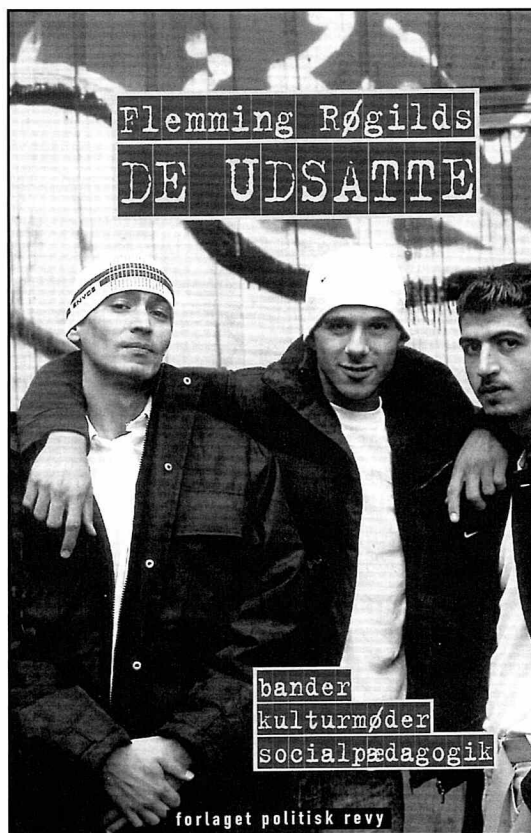
Flemming Røgilds:  
*De udsatte – bander, kulturmøder, socialpædagogik*  
Forlaget Politisk Revy  
277 s., 268,- kr

de pædagogiske dilemmaer, som fritids- og ungdomsklubberne i dag skal arbejde med som et vilkår er præsenteret gennem hverdagsmagernes bidrag og Røgilds tematiseringer.

Der er naturligvis en vis logik i at marginaliserede ikke trives i de almindelige institutioner, hvorfor hverdagsmagere fra disse institutioner er underrepræsenteret, men det er et problem at tilbud til *marginaliserede* skal varetages af marginale institutioner, hvor nogle medarbejdere distancerer sig fra og identificerer sig i modsætning til "systemerne". Bortset fra betjentene er de fleste af hverdagsmagerne *kommunalarbejdere*. For de unge har fritiden, kammerater og nære relationer til voksne afgørende betydning, men det samfundsmæssige og integrative vendepunkt er uddannelse og arbejde, som funktionel og symbolsk forudsætning for medborgerskab: *frihed, forskellighed og lighed*.

En af bogens mange kvaliteter er at hverdagsmagerne er meget nærværende og lokalt genkendelige. Næsten som at høre dem i "Koplevs Krydsfelt", hvor de kan træde frem, kan tale og tale ud. Enkelte, som "Onkel Ahmet" alias Ahmet Demir, fremstår ved navns nævnelser og jeg havde gerne set at det havde gjort sig gældende for alle hverdagsmagerne og monologerne. Det ville kun styrke bogens validitet. Som et appendix er der medtaget en liste over de projekter, netværk, klubber og institutioner der henvises til, så alle forholdsvist nemt kan komme direkte til kilden og *selv drikke af vandet*.

En anden kvalitet er Røgilds *indskudte*



kapitler. Lixtallet sættes lidt i vejret og de teoretiske perspektiver træder frem, men uden at det går ud over læsbarheden og bogens målgruppe af andre hverdagsmagere. Og gennem et meget omfattende antal fodnoter er der udførlige henvisninger til begreber, teoretisk grundlag, relevant indenlandsk og udenlandsk litteratur m.v. En form, der bekræfter bogens gennemsigthed og relevans i de forskellige socialarbejderuddannelser. Røgilds ved meget uden at være bedrevidende. Der kan klippes mange relevante afsnit, men jeg vil nøjes med et enkelt eksempel:

"Rod, rødder, ruter og nye rytmer er centrale begreber, når man interesserer sig for, hvorledes etniske minoritetsgrupper ikke alene river rødderne op i mødet med deres nye hjemland, men også planter dem om i en ny sammenhæng. Hvis man skal forstå, hvorledes de etniske minoritetsunge både udvikler et kulturelt tilhørsforhold til de steder, de oprindeligt kommer fra, og til de nye steder, de vokser op, må man se på, hvorledes de

reflekterer over fænomener som hjem, hjemland, hjemløshed og hjemvé på en sådan måde, at disse refleksioner kommer til at indgå i de forhandlinger om et multikulturelt medborgerskab, som de er med til at sætte på dagsordenen." (:220)

Jeg håber at Røgilds fortsætter sit spor, udfordrer og går mere i clinch med systemerne. Gennem kontakt og flere interview med de unge må det være muligt at få eksempler på arbejdet med udsatte unge indenfor rammerne af de tunge områder og institutioner. Og tager fat i hverdagsmagernes daglige ledere og de politisk valgte, går direkte i kødet på pressen og den medieskabte virkelighed. F.eks. i forhold til et begreb som "nul-tolerance", der på ny er blevet et mantra over for udadreagerende unge, både når det gælder unge

fra etniske minoriteter eller nynazistiske grupperinger, som vi ser i Århus hvor jeg har mit daglige arbejde. Ud fra de politiske termer og på forsiderne af Århus' lokalavis udviser frontmedarbejderne på ungdomsområdet såkaldt "nul-tolerance". Men i praksis handler det om at skabe og fastholde en dialog mellem byens unge og systemerne, og det gælder uanset om det er de opsøgende klubmedarbejdere eller politiets ungdomsgruppe. Dialog og tolerance er de vigtigste tilgange.

Bogen kan også ses som en fagkulturel byvandring rundt i landet og en *faglig hegnsbesigtigelse*, hvor fagene får lejlighed til at se hinanden over skuldrene, uden at man føler sig som belurer. På samme måde som når hønseavlerforeningerne inviterer til "hønsevandring".

## Med mikrofonen som våben

Af Sarah Malou Strandvad og Mette Røgilds

I disse tider hvor grupper af sorthårede drenge ikke kan komme ind på natklubber, hvor de opfattes som potentielle volds- eller voldtægtsmænd, og hvor den kulturelle racisme gør det ualmindelig svært for dem at slå igennem på arbejdsmarkedet. I disse tider er bogen *AlieNation is My Nation: Hiphop och unga mäns utanförskap i Det Nya Sverige* fra 2002 blevet til.

Bogen er vigtig – ikke mindst i Danmark, hvor indvandrerdebatten, udlændingepolitikken og de sociale problemer med etniske minoritetsunge er kørt helt af sporet. Her må basen for kulturmøder genopfindes, og til det er *AlieNation is My Nation* et indsigtsfuldt bidrag.

Forfatteren bag bogen er den svenske socialarbejder, psykoterapeut og kultursociolog Ove Sernhede, der til dagligt leder instituttet *Centrum for Kulturstudier i Göteborg*. Hans bog er et modbillede til den medieskabte virkelighed af etniske minoritetsunges liv og levned, der sætter 'dem' i modsætning til 'os'. Sernhede bevæger sig imod